

Bölüm 11

AKADEMİSYENLERİN YAŞAM BECERİLERİNİN ÇALIŞAN PERFORMANSI VE BAZI DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERLE İLİŞKİSİ

Murat KALFA¹

GİRİŞ

Yaşam becerileri, hem bireyin psiko-sosyal durumunu hem de çalışma yaşamını yakından ilgilendiği için önemli bir konudur. Bu yüzden yaşam becerilerinin geliştirilmesi başta bireyleri yetiştirdikleri için eğitimciler ve çalışanları yönettikleri için yöneticiler olmak üzere tüm çalışanları kapsar. Bununla birlikte yaşam becerileri, çalışan performansının artırılmasına yönelik yapılan eğitim etkinliklerinin de ana temalarından birisi durumundadır. Hem eğitim alan bireylerin hem de çalışanların yaşam becerilerinin geliştirilebilmesi için de öncelikle eğitimcilerin ve yöneticilerin bu konudaki yetkinliklerinin ileri düzeyde olması gerekir. Fakat maalesef hem birey hem de çalışanlar için oldukça önemli olan yaşam becerileri hakkında oldukça az çalışma bulunmaktadır. Yaşam becerilerinin çalışan performansı ile ilişkisi hakkında ise alan yazında bir araştırma çalışmasına rastlanmamıştır.

Yaşam Becerileri

Dünya Sağlık Örgütü (The World Health Organization/WHO) yaşam becerileri ile ilgili olarak Ruh Sağlığı ve Madde Bağımlılığı Anabilim Dalında 1993’de “Okullarda Yaşam Becerileri Eğitimi” ve 1996’da “Araştırma için Yaşam Becerileri Eğitimi Planlaması” adlı iki döküman, 1997’de Akıl Sağlığı Programında “Okullarda Çocuk ve Ergenler için Yaşam Becerileri Eğitimi” adlı bir doküman ve bölge ofislerinde de bir kaç doküman yayınlamıştır (Erawan, 2010).

WHO yaşam becerilerini “bireylerin günlük yaşamın talepleri ve zorlukları ile etkili bir şekilde başa çıkabilmelerini sağlayan uyarlanabilir ve pozitif davranışlar için destekleyici yetenekler” şeklinde tanımlamaktadır. Bu tanımdan yaşam becerilerinin sınırsız olduğu anlaşılabilir da yapılan ilgili analizlerden bir dizi temel yaşam becerisinin olduğu ifade edilmektedir. Bu beceriler problem çözme, karar verme, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünce, etkili iletişim, kişilerarası ilişki becerileri, empati, stresle baş etme, öz farkındalık ve duygularla baş etme becerileri

¹ Dr. Öğr. Gör., Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, mkalfa@gazi.edu.tr

düzeyde oldukları görülmüştür. Ayrıca, mesleki motivasyon artıkça akademisyenlerin yaşam becerilerinin de arttığı belirlenmiştir.

Çalışanların yaşam becerilerinin geliştirilebilmesi için öncelikle yöneticilerin ve eğitimcilerin yaşam becerileri konusunda yetkin olmaları gerekmektedir. Bu nedenle yöneticilerin ve eğitimcilerin sahip olması gereken yaşam becerileri düzeyi belirlenmeli ve bu becerilerin, yönetici ve öğretmen eğitim programlarının temel konulardan birisi haline gelmelidir. Çalışan performansını artırmak için hizmet içi eğitimlerde çalışanların sahip olmaları gereken yaşam becerilerinin geliştirilmesi ile ilgili bölümler bulunmalıdır. Bu çalışma spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında çalışan akademisyenlerle sınırlıdır. Bu çalışmada diğer alanlarda da yapılarak yaşam becerileri hakkında farkındalık yayılmalı ve karşılaştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Argon, T., & Eren, A. (2004). İnsan Kaynakları Yönetimi, Ankara: Nobel Yayınları.
2. Balasundari, B. R., & Benjamin, E. A. (2014). Correlation of life skills and academic achievement of high school students. *Indian Journal of Applied Research*, 4(4), 147-148.
3. Chowhan, J., Pries, F., & Mann, S. (2017). Persistent innovation and the role of human resource management practices, work organization, and strategy. *Journal of Management & Organization*, 23(3), 456-471.
4. Demircioğlu, H. (2016). Yaşam Becerileri (Etkinlik Kitabı). http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/51/01/189506/dosyalar/2016_01/06094504_yaambecerilerietkinlikkitab6.pdf (12.11.2018)
5. Düz, S., & Açak, M. (2018). Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlanması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 74-86.
6. Erawan, P. (2010). Developing Life Skills Scale for High School Students through Mixed Methods Research. *European Journal of Scientific Research*, 47 (2), 169-186.
7. Fuentes-Fuentes, M. M., Albacete-Sáez, C. A., & Lloréns-Montes, F. J. (2004). The impact of environmental characteristics on TQM principles and organizational performance. *Omega*, 32(6), 425-442.
8. Gazioğlu, A. E. İ., & Canel, A. N. (2015). Bağımlılıkla Mücadelede Okul Temelli Bir Önleme Modeli: Yaşam Becerileri Eğitimi. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 2(2), 5-44.
9. Havighurst, R. J. (1968). A social-psychological perspective on aging. *The Gerontologist*, 8(2), 67-71.
10. Helvacı, M. A. (2002). Performans Yönetimi Sürecinde Performans Değerlendirmenin Önemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35(1), 155-169.
11. Ibararan, P., Ripani, L., Taboada, B., Villa, J. M., & Garcia, B. (2014). Life skills, employability and training for disadvantaged youth: Evidence from a randomized evaluation design. *IZA Journal of Labor & Development*, 3(1), 10-34.
12. Isa, A. H. (2017). Effectiveness of Life Skill Training towards Improvement of Self-Business of Society. 9th International Conference for Science Educators and Teachers (ICSET). *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 118, 369-373.

13. James, L. (2014). Yaşam Becerileri (Çev. Alican Pınarbaşı). İstanbul: Beyaz Y.
14. Kennedy, F., Pearson, D., Brett-Taylor, L., & Talreja, V. (2014). The Life Skills Assessment Scale: Measuring Life Skills of Disadvantaged Children in the Developing World. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 42(2), 197-209.
15. Kirkman, B.L., & Rosen, B. (1999). Beyond Self-Management: Antecedents and Consequences of Team Empowerment. *Academy of Management Journal*, 42 (1), 58-74.
16. Kolburan G., & Tosun Ü. (2011). İlköğretim II. Kademe Öđrencileri Arasında Yaşam Becerileri Eğitimi Yoluyla 1. Kademe Edinilmiř Deđerleri Pekiřtiren Geliřimsel Bir Model Önerisi. Deđerler Eğitimi Sempozyumu (Sosyal ve Kurumsal Yönlere Deđerler Eğitimi), Bildiri Özetleri Kitabı, ss. 246-247, Eskiřehir Osmangazi Üniversitesi, 26-28 Ekim, Eskiřehir
17. Kurtdele-Fidan, N., & Aydođdu, B. (2018). Life Skills from the Perspectives of Classroom and Science Teachers. *International Journal of Progressive Education*, 14(1), 32-55.
18. Laud, R., Arevalo, J., & Johnson, M. (2016). The changing nature of managerial skills, mindsets and roles: Advancing theory and relevancy for contemporary managers. *Journal of Management & Organization*, 22(4), 435-456.
19. Mangrulkar, L., Whitman, C. V., & Posner, M. (2001). Life skills approach to child and adolescent healthy human development. Pan American Health Organization.
20. Pierce, S., Gould, D., & Camiré, M. (2017). Definition and Model of Life Skills Transfer. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 10(1), 186-211.
21. Pugh, D. (1991). *Organizational Behaviour*. London: Prentice Hall International.
22. Rahman, S. U., & Bullock, P. (2005). Soft TQM, hard TQM, and organisational performance relationships: an empirical investigation. *Omega*, 33(1), 73-83.
23. Tunçer, P. (2013). Öđütlerde Performans Deđerlendirme ve Motivasyon. *Sayıřtay Dergisi*, 88 (1), 87-108.
24. UNESCO (2001). *Life Skills on Adolescent Reproductive Health*. Bangkok: UNESCO Regional Clearing House on Population Education and Communication. <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001251/125112Eo.pdf> (13.11.2018)
25. WHO (1997). *Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools*. http://unipd-centrodirittiumani.it/en/diritti_umani_disabili/Life-skills-education-in-schools-Programme-on-mental-health/55 (12.11.2018)
26. Yazıcıoğlu, Y. & Erdođan, S. (2015). *Yaşam Becerileri*. Ankara: Detay Yayınları.
27. Yelbođa, A. (2006). Kiřilik Özellikleri ve İř Performansı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İř, Güç: Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 8(2), 196-211.